

Wat we zien is de gedaante van een grote stad.

Door de ogen van een hoog door de lucht vliegende nachtvogel kijken we op dit panorama neer. Ons gezichtsveld is breed, en de stad ziet eruit als één enorm organisme – of als één lichaam samengesteld uit verschillende in elkaar vergroeide organismen. Ontelbare aderen strekken zich uit tot in de verste uithoeken van dit ondefinieerbaar gevormde lijf, pompen bloed, vervangen onvermoeibaar cellen. Zenden nieuwe informatie uit, trekken oude informatie in. Zenden nieuwe consumptieartikelen uit, trekken oude consumptieartikelen in. Zenden nieuwe tegenstrijdigheden uit, trekken oude tegenstrijdigheden in. Overal flikkert het lichaam aan en uit, wordt heet of koud, krimpt en kronkelt, op het ritme van die hartslag. Nu, kort voor middernacht, is de activiteit over zijn hoogste piek heen, maar het basaal metabolisme dat de levenskracht in stand moet houden, werkt onverminderd door. Het gonzen van de stad rijst als een constant aangehouden basnoot naar ons op – vlak, monotoon,

maar zwanger van dingen die nog te gebeuren staan.

Ons oog valt op een hoek van de stad waar heel veel lichtpunten bij elkaar staan en concentreert zich daarop. We dalen geruisloos. Het is een bonte zee van neonlichten, een drukke boulevard. De reusachtige digitale schermen bevestigd aan de muren van de warenhuizen en kantoorgebouwen doen er op de slag van middernacht opeens het zwijgen toe, maar de speakers aan de ingang van de winkels trekken zich daar niets van aan: het stampen van hip-hopmuziek met die overdreven bas gaat onvermurwbaar door. Grote *videogame centers* tjokvol jongelui. Doordringend elektronisch gesnerp en gefluit en gepingel. Groepjes studenten, zo te zien op de terugweg van een feest. Tienermeisjes met felblond geverfd haar, minirokjes hoog boven de weelderige benen. Kantoorwerkers die haastig het kruispunt oversteken, bang dat ze de laatste trein naar huis missen. Maar ook op dit late tijdstip prijzen de klantenlokkers voor de karaoke-bars met onverminderd stemgeluid hun waren aan. Een luidruchtig opgetuigd zwart minibusje kruist langzaam over de boulevard, als deed het een warenonderzoek naar de kwaliteit ervan. Met zijn pikzwart getinte ruiten doet het denken aan een levend wezen voorzien van een speciale huid en organen die het hem mogelijk maken de bodem van de diepste zeeën te bewonen. Twee jonge agentjes patrouilleren met gespannen gezichten over dezelfde boulevard, maar er is bijna niemand die aandacht aan ze besteedt. Op dit uur functioneert de straat volgens zijn eigen wetten. De herfst loopt op zijn eind. Er staat geen wind, maar de lucht is kil. Nog even, en de datum verspringt.

We zijn in een Denny's-restaurant.

Voldoende maar weinig inspirerend licht, uitdrukkingloos interieur en eetgerei, een indeling die tot in de laatste decimaal is berekend door specialisten in de managementtechniek, onschadelijke en zacht afgestelde achtergrondmuziek, personeel dat is opgeleid om de klanten precies volgens het boekje te woord te staan. 'Welkom bij Denny's!' Vanuit welke hoek je het ook bekijkt, het restaurant is samengesteld uit anonieme, onmiddellijk vervangbare voorwerpen. Binnen is het bijna helemaal vol.

Na de zaal eens helemaal te hebben rondgekeken, laten we ons oog vallen op een meisje op een stoel bij het raam. Waarom op haar? Waarom niet op iemand anders? Dat weten we niet. Maar om een of andere reden trekt zij – op een heel natuurlijke manier – onze aandacht. Ze zit aan een tafel voor vier personen en leest een boek. Ze draagt een grijze sporttrui met capuchon, een spijkerbroek, en gele, in de was vervaalde gym schoenen. Over de leuning van de stoel naast haar hangt een jack met het logo van een sportclub. Ook dat is zo te zien allerminst nieuw. Haar leeftijd? We schatten dat ze een eerstejaars is. Een middelbare scholier is ze niet, al doet ze daar nog wel enigszins aan denken. Haar haar is kort, zwart en steil. Ze draagt nauwelijks make-up en al even weinig sieraden. Haar gezicht is klein en smal. Ze heeft een bril met zwart montuur op. Tussen haar wenkbrauwen verschijnt af en toe een frons die verradert dat ze bijzonder serieus van aard is.

Ze is helemaal verdiept in haar boek. Ze slaat haar ogen nauwelijks van de bladzijde op. Het is een dikke, gebonden uitgave, maar omdat de boekhandel er een kaftje om heeft

gedaan, kunnen we niet zien hoe het heet. Te oordelen naar de ernstige manier waarop ze zit te lezen, is het een moeilijk werk. Ze vliegt er niet doorheen, ze ziet eruit alsof ze elke regel zorgvuldig moet kauwen voor ze hem doorslikt.

Op de tafel staat een kopje koffie. Er is ook een asbak. Naast de asbak ligt een blauwe baseballpet. Hij is voorzien van de B van de Boston Red Sox. Hij kon haar weleens een klein beetje te groot zijn. Op de bank naast haar ligt een schoudertas van bruin leer. Uit de manier waarop het uitpuilt, concluderen we dat ze er in korte tijd alles in heeft gepropt wat er maar in haar opkwam. Ze brengt regelmatig het kopje naar haar mond, maar ze lijkt niet bijzonder van de smaak te genieten. De koffie staat voor haar en ze drinkt hem uit plichtsbesef, meer niet. In een plotselinge opwelling steekt ze een sigaret tussen haar lippen en bedient zich van een plastic aansteker. Ze knijpt haar ogen half toe, blaast nonchalant een wolk rook uit, deponeert de sigaret op de asbak en wrijft met de vingers over haar slapen, alsof ze een opkomende hoofdpijn wil bedwingen.

De muziek die zacht door het restaurant klinkt is het Percy Faith Orchestra met 'Go Away Little Girl'. Natuurlijk luistert niemand ernaar. Rond middernacht komen er allerlei soorten mensen bij Denny's binnen voor een hapje of een kop koffie, maar dit meisje is de enige vrouw die hier in haar eentje is. Af en toe kijkt ze op van haar boek en werpt een blik op haar horloge. De tijd lijkt niet zo snel te gaan als ze wel wil. Toch ziet het er ook niet naar uit alsof ze hier met iemand heeft afgesproken. Ze kijkt niet om zich heen, en ze kijkt ook niet naar de ingang. Ze is alleen. Ze leest gewoon haar boek en ze rookt af en toe

een sigaretje, brengt werktuiglijk het koffiekopje naar haar mond en hoopt dat de tijd zo snel mogelijk verstrijkt. Er moet echter nog heel wat tijd verstrijken voor het licht wordt.

Ze houdt even op met lezen en staart uit het raam. Denny's bevindt zich op de eerste verdieping, en door het raam heb je een goed uitzicht over de drukte op straat. Ook al is het al laat, de boulevard is nog steeds helder verlicht, en het is een komen en gaan van mensen. Mensen die een plek hebben om naartoe te gaan, en mensen die geen plek hebben om naartoe te gaan. Mensen met een doel, en mensen zonder doel. Mensen die willen dat de tijd blijft stilstaan, en mensen die willen dat hij sneller gaat. Nadat ze een poosje naar dit ondefinieerbare straatbeeld heeft gekeken, haalt ze een keer adem en keert terug naar haar boek. Steekt haar hand uit naar het koffiekopje. Haar sigaret, waarvan ze slechts een paar trekjes heeft genomen, brandt op tot een keurig gevormd hoopje as in de asbak.

De automatische deur van de ingang gaat open en een lange, dunne jongeman komt binnen. Zwartleren knielange jas, flink gekreukte olijfgroene broek, bruine kistjes. Zijn vrij lange haar zit op een aantal plaatsen in de war. Misschien heeft hij de laatste paar dagen niet de gelegenheid gehad om het te wassen. Misschien is hij net door dicht struikgewas gekropen. Misschien ook is het rondlopen met een verwarde haardos voor hem een natuurlijke staat waarin hij zich juist thuisvoelt. Hij is mager, maar niet slank. Hij wekt eerder de indruk alsof hij niet goed eet. Aan zijn schouder hangt een grote zwarte kist met daarin

een muziekinstrument – een blaasinstrument. Verder heeft hij een vuile draagtas bij zich. Die zit propvol partituren en allerlei andere dunne dingen. Boven zijn rechterwang heeft hij een kort, diep, onmiddellijk in het oog springend litteken, alsof hij daar is doorboord met een scherp voorwerp. Afgezien daarvan heeft hij weinig dat de aandacht trekt. Hij is een heel gewone jongeman. Hij heeft iets weg van een goedaardige, niet al te snuggere straat-hond die de weg kwijt is geraakt.

Een serveerster gaat hem voor naar een tafel achter in de zaal. Ze lopen langs de tafel waar het meisje haar boek zit te lezen. De jongeman is haar nog niet voorbij of hij blijft staan. Er lijkt hem opeens iets te binnen te zijn geschoten. Als in een terugspoelende film doet hij een paar passen terug, tot hij weer naast haar tafel staat. Dan houdt hij zijn hoofd schuin en kijkt vol belangstelling naar haar gezicht. In gedachten loopt hij zijn herinneringen na. Het duurt even voor hij het weer weet. Hij is het type bij wie alles even langer duurt.

Het meisje wordt zich van hem bewust. Ze slaat haar ogen op van haar boek, fronst haar wenkbrauwen en kijkt naar de jongeman die daar staat. Omdat hij zo lang is, moet ze omhoogkijken. Hun blikken kruisen elkaar. De jongeman glimlacht breed. Een glimlach die zegt dat hij niets kwaads in de zin heeft.

Hij spreekt haar aan. ‘Neem me niet kwalijk, maar... ben jij niet het zusje van Eri Asai?’

Zij zegt niets. Ze staart hem aan alsof hij een struik is in een hoek van haar tuin die nodig gesnoeid moet worden.

‘We hebben elkaar al eens ontmoet,’ vervolgt hij. ‘Hoe heet je ook weer? O ja, Yuri, dat was het. Jouw naam scheelt één lettergreep met die van je zuster.’

Zonder de waakzaamheid in haar blik te laten verslapen wijst ze hem kort en bondig terecht: ‘Mari.’

Hij steekt zijn wijsvinger op. ‘Precies! Dat was het! Mari. Eri en Mari. Eén lettergreep verschil. Jij weet vast niet meer wie ik ben.’

Mari houdt haar hoofd een tikkeltje schuin. Het is niet duidelijk of ze daar ‘ja’ mee bedoelt of ‘nee’. Ze zet haar bril af en legt die naast het koffiekopje.

De serveerster komt terug. ‘Hoort u bij elkaar?’ vraagt ze.

‘Eh... ja,’ antwoordt hij.

De serveerster legt de menukaart op tafel. De jongeman gaat tegenover Mari zitten en zet de kist met zijn muziekinstrument naast zijn stoel. Dan vraagt hij haar, alsof hij dat in alle drukte was vergeten: ‘Heb je er bezwaar tegen als ik hier even neerplof? Zodra ik wat gegeten heb, ben ik weer weg. Ik heb ergens een afspraak.’

Mari trekt een gezicht. ‘Had je dat niet eerst kunnen vragen?’

De jongeman denkt na over de betekenis van die vraag. ‘Heb je soms met iemand afgesproken?’

‘Daar gaat het niet om,’ zegt Mari.

‘Met andere woorden, het is een kwestie van beleefdheid.’

‘Juist.’

Hij knikt. ‘Je hebt gelijk. Ik had eerst even moeten vragen of ik bij je aan tafel mocht komen zitten. Neem me

niet kwalijk. Maar je ziet hoe vol het hier is, en ik blijf echt niet lang. Dus, mag ik?’

Mari haalt heel even haar schouders op, als om te zeggen: ‘Je doet maar.’ De jongeman slaat de menukaart open en bekijkt die.

‘Heb jij al gegeten?’

‘Ik heb geen trek.’

Hij bestudeert de menukaart met een moeilijk gezicht, klapt hem dicht en legt hem weer op tafel. ‘Eigenlijk heb ik die hele kaart niet eens nodig. Ik doe maar alsof.’

Mari zegt niets.

‘Hier eet ik alleen kipsalade. Vaste prik. Ik heb het meeste dat hier op het menu staat wel een keer geprobeerd, maar als je het mij vraagt, is kipsalade het enige bij Denny’s dat de moeite waard is. Heb jij hier ooit de kipsalade gegeten?’

Mari schudt haar hoofd.

‘Beslist de moeite waard. Salade van kip, met knapperig geroosterde toast. Dat is het enige dat ik bij Denny’s eet.’

‘Waarom kijk je dan zo lang op de kaart?’

Hij wrijft met zijn vingers over de rimpels in zijn ooghoeken. ‘Dat snap je toch zeker wel? Stel je voor dat je bij Denny’s binnenkomt en zonder naar het menu te kijken meteen om kipsalade vraagt. Dat zou toch wel érg treurig zijn. Dan is het net of je naar Denny’s komt louter en alleen om er kipsalade te eten. Dus kijk ik naar het menu en doe net of het me de grootste moeite kost om een keuze te maken, en dán pas bestel ik kipsalade.’

De serveerster komt water brengen, en de jongeman vraagt om kipsalade met knapperig geroosterde toast.

‘Maar wel héél knapperig,’ benadrukt hij. ‘Op het geschroeide af.’ En koffie na de maaltijd. De serveerster voert de bestelling in op het apparaatje dat ze in haar hand heeft en herhaalt hem voor de zekerheid nog eens.

‘En ik geloof dat deze jongedame wat bijgeschonken wil worden,’ zegt hij terwijl hij naar Mari’s kopje wijst.

‘Uitstekend, meneer. Ik breng zo meteen nog wat koffie.’

De jongeman kijkt toe hoe de serveerster wegloopt.

‘Hou je soms niet van kip?’ vraagt hij.

‘Jawel,’ zegt Mari, ‘maar buitenshuis eet ik het weinig.’

‘Hoezo?’

‘Omdat de kip die je in restaurantketens krijgt voorgeschoteld vaak met alle mogelijke onduidelijke chemicaliën is behandeld. Groeihormonen – weet ik veel. Ze sluiten de kippen op in krappe, donkere hokken, spuiten ze in met van alles en nog wat, geven ze voer waar allerlei chemische troep in zit, en daarna zetten ze ze op een lopende band, breken ze mechanisch de nek, en het plukken wordt ook mechanisch gedaan.’

‘Wauw!’ zegt hij. Dan glimlacht hij. De rimpels in zijn ooghoeken worden dieper. ‘Kipsalade à la George Orwell!’

Mari knijpt haar ogen half toe en kijkt hem aan. Ze kan niet goed nagaan of er de draak met haar wordt gestoken.

‘Nou ja, dat kan allemaal best zijn,’ zegt hij, ‘maar de kipsalade híér is beslist niet slecht. Geloof me nu maar.’

Als in een opwelling trekt hij zijn leren jas uit, vouwt hem op en legt hem op de bank. Dan wrijft hij zijn handen tegen elkaar boven de tafel. Onder zijn jas draagt hij een slobberige groene coltrui. De wollen draden zijn op ver-

scheidene plekken al net zo uit hun verband gerukt als zijn haar. Blijkbaar is hij niet het type dat zich drukt maakt over hoe hij erbij loopt.

‘De laatste keer dat we elkaar zagen was in het zwembad van dat hotel in Shinagawa. Dat was twee jaar geleden, in de zomer. Weet je nog?’

‘Daar staat me vaag iets van bij, ja.’

‘We waren met z’n vieren: mijn beste vriend, je zus, jijzelf, en dan ik. Wij waren nog maar net eerstejaars, en jij zat geloof ik in de vijfde klas van de middelbare school. Klopt dat?’

Mari knikt, zo te zien niet bijster geïnteresseerd.

‘Mijn vriend scharrelde toen een beetje met je zuster, en met mij erbij gingen we met z’n vieren uit. Op de een of andere manier hadden we vier vrijkaartjes voor dat hotel-zwembad in handen weten te krijgen, daarom had je zus jou meegenomen. Maar jij zei bijna geen woord. Je zwom de hele tijd in dat bad als een dolfijn in de bloei van haar tienertijd. Daarna zijn we met z’n allen naar de tearoom van het hotel gegaan om ijs te eten. Jij bestelde toen een pêche melba.’

Mari trekt een gezicht. ‘Hoe komt het dat je dat allemaal nog zo precies weet?’

‘Ik was nog nooit uitgegaan met een meisje dat pêche melba at, en verder zag je er natuurlijk ontzettend leuk uit.’

Mari is niet onder de indruk en kijkt hem aan met een ijskoude blik in haar ogen. ‘Leugenaar. Jij had alleen oog voor mijn zus.’

‘Echt waar?’

Mari's antwoord is een oorverdovende stilte.

'Ja, dat kon weleens waar zijn,' geeft hij toe. 'Ik weet niet waarom, maar ik herinner me nog goed dat ze toen een verschrikkelijk kleine bikini aanhad.'

Mari haalt weer een sigaret te voorschijn en geeft zichzelf een vuurtje met haar aansteker.

'Moet je horen,' zegt hij. 'Ik wil niet speciaal een lans breken voor Denny's en zo, maar één pakje sigaretten is veel slechter voor je dan kipsalade waarmee misschien iets aan de hand is. Vind je zelf ook niet?'

Mari negeert die vraag.

'Er zou toen eigenlijk een ander meisje meegaan,' zegt ze, 'maar die kon op het laatste moment niet, en toen sleurde mijn zus mij maar mee. Om het kwartet vol te maken.'

'Aha, dus dáárom was je in zo'n pesthumeur!'

'Ik herkende je heus wel, hoor.'

'Echt waar?'

Mari wijst naar haar rechterwang.

De jongeman legt zijn vinger op het diepe litteken. 'O, dit. Als jongetje ben ik eens te hard van een helling af gereden op mijn fiets, en toen ben ik uit de bocht gevlogen. Twee centimeter verder, en ik was voorgoed aan één oog blind geweest. Mijn oorlelletje is ook beschadigd. Wil je het zien?'

Mari trekt weer een gezicht en schudt van nee.

De serveerster zet de kipsalade en toast op tafel. Ze schenkt verse koffie in Mari's kopje en vraagt of dit alles is wat mevrouw en meneer hebben besteld. De jongeman neemt vork en mes ter hand en begint op geroutineerde

wijze aan zijn kipsalade. Dan pakt hij de toast en onderwerpt die aan een lang en kritisch onderzoek. Hij fronst zijn wenkbrauwen.

‘Je kunt ze honderd keer vragen om de toast knapperig te maken, maar ik moet het nog meemaken dat je hem krijgt zoals je hem besteld hebt. Ik snap het niet. De ijver van het Japanse volk in aanmerking genomen, en onze hightech cultuur, en het vrijemarktprincipe dat Denny’s Inc. nastreeft, zou je verwachten dat het niet zo moeilijk moet zijn om toast te produceren die echt knappert. Vind je ook niet? Nou, waarom kunnen ze dat dan niet? Wat voor normen houdt een beschaving erop na die niet eens in staat is om één sneetje toast te roosteren zoals het besteld is?’

Mari negeert hem.

‘Maar wat een mooie meid was die zus van jou,’ zegt hij, meer tegen zichzelf dan tegen haar.

Mari kijkt op. ‘Waarom zeg je dat in de verleden tijd?’

‘Waarom? O, gewoon omdat het zo lang geleden is. Ik bedoel heus niet dat ze nu níét mooi meer is.’

‘Iedereen vindt haar nog steeds heel aantrekkelijk.’

‘O ja? Nou, ik ben blij dat te horen. Maar om eerlijk te zijn, ken ik Eri eigenlijk niet zo goed. We zaten op de middelbare school maar één jaar in dezelfde klas, en in al die tijd heb ik nooit een redelijk gesprek met haar gevoerd. Of misschien is het dichter bij de waarheid om te zeggen dat zij nooit met mij heeft gesproken.’

‘Maar toch ben je in haar geïnteresseerd?’

Hij houdt even stil, vork en mes in de lucht, en denkt daarover na. ‘Geïnteresseerd? Ik geloof dat het eerder in-

tellectuele nieuwsgierigheid is.’

‘Intellectuele nieuwsgierigheid?’

‘Ja. Zoiets van: hoe zou ik me voelen als ik een keer uit mocht met een bloedmooie meid als Eri Asai? Want ze was mooi genoeg om als model in allerlei bladen te staan.’

‘En dat noem jij *intellectuele* nieuwsgierigheid?’

‘Een soort, ja.’

‘Maar degene met wie ze toen ging was je vriend. Wou jij beweren dat je toen louter en alleen bent meegehuppeld om ze gezelschap te houden?’

Hij knikt, zijn mond te vol om iets te zeggen. Hij kauwt langzaam, zonder zich te haasten.

‘In wezen ben ik heel bescheiden. Ik sta niet graag in het middelpunt. Een begeleidende rol past het best bij me. Het prikje koolsla, de patat bij de hamburger, die ándere jongen van Wham!...’

‘Dus daarom hadden ze jou met mij opgescheept.’

‘Dat moet je niet zeggen. Jij zag er ook erg leuk uit.’

‘Zeg, ben jij niet een beetje érg dol op de verleden tijd?’

Hij glimlacht. ‘Zo bedoel ik het niet. Ik geef in het heden eerlijk uitdrukking aan hoe ik me destijds voelde. Je zag er erg leuk uit. Echt waar. Zelfs al zei je geen boe of bah.’

Hij legt mes en vork op tafel en neemt een slokje water. Met een papieren servetje veegt hij zijn mond af.

‘Ik heb het aan je zus gevraagd terwijl jij baantjes aan het trekken was. “Waarom zegt dat zusje van jou zo weinig? Heb ik soms iets verkeerd gedaan?”’

‘En wat zei ze?’

‘Dat je normaal gesproken nooit tegen iemand je mond opendeed. Je was een typische meid: je was Japans, maar je

sprak meer Chinees dan je moedertaal. Ik moest het me niet aantrekken, ik had niks verkeerd gedaan.’

Mari drukt zwijgend haar sigaret uit in de asbak.

‘Ik hád toch ook niks verkeerd gedaan?’

Mari denkt even na. ‘Zo goed herinner ik het me niet meer, maar nee, ik geloof niet dat je je misdragen hebt.’

‘Gelukkig! Ik zat er echt mee, hoor. Natuurlijk heb ik zo mijn gebreken, maar die zijn innerlijk, en ik zou niet graag willen dat Jan en alleman ze te zien kreeg. Vooral niet ’s zomers in het zwembad.’

Mari kijkt hem nog eens aan, alsof ze zich ervan wil overtuigen hoe hij dat bedoelt. ‘Ik geloof niet dat je innerlijke problemen in het oog zijn gesprongen.’

‘Dat is een pak van mijn hart!’

‘Ik kan alleen niet meer op je naam komen,’ zegt Mari.

‘Mijn naam?’

‘Ja.’

Hij schudt zijn hoofd. ‘Hindert niet, hoor, dat je hem vergeten bent. Het is maar een heel gewone naam. Soms wou ik dat ik hem vergat. Maar je eigen naam vergeet je niet zo makkelijk. Namen van anderen, die ben ik zo kwijt, zelfs als ik ze onthouden móét.’

Hij wendt zijn blik even af naar het raam, alsof hij op zoek is naar iets dat hij heeft verloren. Dan kijkt hij Mari weer aan.

‘Ik vond het toen al raar en ik heb het me sindsdien vaak afgevraagd, maar waarom is je zus toen niet één keer het water in gegaan? Het was snikheet, en we hadden haar speciaal naar zo’n mooi zwembad meegenomen.’

Mari trekt een gezicht alsof ze zeggen wil: moet je dát

nog vragen? ‘Dat spreekt toch vanzelf? Ze wilde niet dat haar make-up uitliep. En je dacht toch niet dat je in zo’n bikini echt kunt zwemmen?’

‘O, op zo’n manier,’ zegt hij. ‘Jullie zijn wel erg verschillend, al zijn jullie dan zussen.’

‘We leiden elk ons eigen leven.’

De jongeman denkt even over dit antwoord na. Dan opent hij zijn mond.

‘Waarom leiden we eigenlijk allemaal een ander leven? Ik neem jullie tweeën maar als voorbeeld: jullie zijn geboren uit dezelfde ouders en opgegroeid in hetzelfde huis, jullie zijn allebei meisjes, en toch hebben jullie een heel ander karakter. Hoe komt dat? Waar zijn jullie wegen uit elkaar gegaan? De een ligt charmant op haar rug naast het zwembad, in een bikini van het formaat van een seinvlaggetje, en de ander draagt een schoolbadpak, maar klieft als een dolfijn door de baren...’

Mari kijkt hem aan. ‘Wil je soms dat ik dat hier even in minder dan tweehonderd woorden uitleg? Terwijl jij je kipsalade eet?’

Hij schudt zijn hoofd. ‘Zo bedoel ik het niet. Ik was gewoon nieuwsgierig. De gedachte kwam opeens bij me op, en ik flapte hem eruit. Je hoeft niet te antwoorden, hoor. Ik vroeg het eigenlijk aan mezelf.’

Hij wilde weer aan zijn kipsalade beginnen, maar bedacht zich.

‘Zelf ben ik enig kind,’ vervolgde hij, ‘dus ik wilde het louter en alleen maar even weten. Broers, zusters – in hoeverre lijken ze op elkaar, en waar beginnen de verschillen?’

Mari zwijgt. De jongeman houdt nadenkend het oog

gericht op een punt ergens boven de tafel, vork en mes nog steeds in zijn hand.

‘Ik heb ooit eens een verhaal gelezen over drie broers die aanspoelden ergens op een eiland in Hawaï. Het is een mythe, een heel oude. Ik was nog klein toen ik hem las, dus ik ben vergeten hoe het precies gaat, maar het verhaal komt ongeveer hierop neer. Drie jonge broers waren de zee op gegaan om te vissen, maar werden door een storm overvallen en leden schipbreuk. Nadat ze lange tijd op zee hadden rondgedobberd, spoelden ze aan op een onbewoond eiland. Het was een prachtig eiland, met weelderige palmen, bomen beladen met fruit, en in het midden een hoog oprijzende berg. Die nacht verscheen God in een droom aan alle drie de broers. “Een klein stukje hiervandaan,” zei Hij, “zullen jullie drie grote ronde stenen vinden. Kies elk een steen en rol die over de grond in welke richting je maar wilt. Waar je stopt, is de plaats waar je zult wonen. Hoe hoger je gaat, hoe verder je de wereld in kunt zien. Maar hóé hoog je gaat, staat jullie elk vrij.”

Hij neemt een slokje water en haalt even adem. Mari zit met een verveeld gezicht te kijken, maar haar oren zijn wel degelijk gespist.

‘Kun je het tot zover volgen?’

Mari knikt kort.

‘Wil je horen hoe het verder gaat? Als je er niks aan vindt, hou ik ermee op.’

‘Als het niet te lang is.’

‘Nee, zo lang is het niet. Het is een vrij eenvoudig verhaal.’

Hij neemt nog een slokje water en vertelt verder.

‘Precies zoals God had gezegd, vonden de drie broers drie grote rotsblokken op het strand. En zoals Hij hun had opgedragen, begonnen ze er elk een voor zich uit te rollen. Het waren verschrikkelijk grote en zware rotsblokken, en het was een heidens karwei om ze vooruit te krijgen, laat staan tegen een helling op. De eerste die iets zei was de jongste broer. “Ik geef het op,” zei hij tegen de twee anderen. “Dit is dicht genoeg bij het strand om te kunnen visen. Dat is voldoende om een goed bestaan op te bouwen. Zo ver hoef ik de wereld niet in te zien.” Zijn twee oudere broers gingen verder. Maar ongeveer halverwege de top van de berg zei de middelste broer: “Dit is ver genoeg voor mij. Hier valt het fruit je in de hand, hier kan ik een goed bestaan opbouwen. Zo ver hoef ik de wereld niet in te zien.” De oudste broer ging alleen verder. Het pad werd allengs smaller en steiler, maar hij gaf niet op. Hij bezat een enorm doorzettingsvermogen, en hij wilde zo ver mogelijk de wereld in zien. Met inspanning van al zijn krachten duwde hij zijn steen omhoog, maandenlang, zonder bijna iets te eten of te drinken, tot hij hem helemaal tot aan de top van de berg had gerold. Daar hield hij stil en keek om zich heen, de wereld in. Hij stond nu hoger dan iedereen en kon verder zien dan enig ander mens. Dat was de plaats waar hij zich vestigde. Er groeide geen gras en er vlogen geen vogels. Als hij water wilde drinken moest hij rijp of ijs likken, en als hij wilde eten, had hij slechts mos om op te kauwen. Maar spijt had hij niet. Hij kon immers ver om zich heen de wereld in kijken... En zo komt het dat er ook nu nog boven op die berg in Hawaï, helemaal alleen, een groot, rond rotsblok staat. Dat was het verhaal.’

Stilte.

Mari vraagt: ‘Heeft dit verhaal een moraal of zo?’

‘Een moraal? Twee, denk ik. De eerste’ – hij steekt één vinger op – ‘is dat alle mensen anders zijn – zelfs broers en zussen. En de tweede’ – hier gaat nog een vinger omhoog – ‘is dat als je echt iets weten wilt, je daarvoor een navante prijs moet betalen.’

‘Volgens mij is het leven dat de twee jongere broers kozen veel menselijker,’ is Mari’s mening.

‘Dat is zo,’ geeft hij toe. ‘Als je helemaal naar Hawaï bent gekomen, wil je niet de rest van je leven rijp likken en mos eten. Maar de oudste broer was nieuwsgierig genoeg om zo ver mogelijk de wereld in te willen kijken, en die drang kon hij niet onderdrukken, hoe hoog de prijs die hij ervoor moest betalen ook was.’

‘Intellectuele nieuwsgierigheid.’

‘Precies.’

Mari denkt over iets na. Ze legt een hand op haar dikke boek.

‘Ik durf te wedden dat je me niet vertelt wat je aan het lezen bent, al vraag ik het je nog zo beleefd,’ zegt hij.

‘Nee.’

‘Het ziet er erg zwaar uit.’

Mari zegt niets.

‘Niet het formaat boek dat de meeste meisjes normaal in hun tasje met zich meedragen.’

Mari negeert deze opmerking ook. Hij geeft het op en hervat zijn maaltijd. Dit keer zegt hij geen woord, maar concentreert al zijn aandacht op zijn kipsalade, tot hij die helemaal op heeft. Hij kauwt langzaam en zorgvuldig, en

drinkt er veel water bij. Hij vraagt de serveerster verscheidene malen om zijn glas nog eens bij te schenken. Hij eet zijn laatste sneetje toast.

‘Woonde je niet ergens in Yokohama?’ vraagt hij. Hij is klaar met eten en zijn bord is al opgeruimd.

Mari knikt.

‘Dan haal je de laatste trein niet meer. Tot morgenochtend rijdt er helemaal niets, tenzij je een taxi neemt.’

‘Dat weet mijn neus ook wel,’ zegt Mari.

‘Okay, mij best.’

‘Waar je woont weet ik niet, maar heb jij ook niet de laatste trein gemist?’

‘Ik woon in Kōenji. Maar ik ben maar alleen, en ik moet toch tot morgenochtend oefenen. In het uiterste geval heb ik wel een vriend met een auto.’

Hij slaat lichtjes op de instrumentenkist naast hem, alsof hij zijn hond een paar liefkozende klopjes op de kop geeft.

‘Ik oefen met een band, in de kelder van een flatgebouw hier in de buurt,’ zegt hij. ‘Daar kunnen we net zoveel herrie maken als we willen zonder dat erover geklaagd wordt. De verwarming doet het nauwelijks, en in deze tijd van het jaar kan het er behoorlijk koud zijn, maar we hoeven er niet voor te betalen, dus ons hoor je niet klagen.’

Mari kijkt naar de kist. ‘Wat zit daarin? Een trombone?’

‘Klopt. Dat heb je goed gezien, zeg!’ zegt hij, ietwat verbaasd.

‘Ik weet wel hoe een trombone eruitziet.’

‘Je zou anders de meisjes de kost moeten geven die niet eens weten dat er op deze wereld een instrument als de

trombone bestaat. Maar wat doe je eraan? Mick Jagger en Eric Clapton zijn ook geen sterren geworden door op een trombone te blazen. Heb jij Jimi Hendrix of Pete Townshend tijdens een concert ooit een trombone stuk zien slaan? Welnee. Het is altijd en eeuwig een elektrische gitaar die de vernieling in gaat. Als je probeerde een trombone stuk te slaan, zouden ze je alleen maar uitlachen.’

‘Nou, waarom heb je dan de trombone gekozen?’

De serveerster brengt zijn koffie, en de jongeman doet er room in en neemt een slok.

‘Toen ik net op de middelbare school zat, kocht ik in een tweedehandsplatenwinkel bij toeval een oude jazz-lp – *Blues-ette*. Waarom ik dat deed? Ik zou het niet meer weten. Ik had zelfs nog nooit goed naar jazz geluisterd. Maar in elk geval, op de A-kant stond “Five Spot After Dark”, en dat is een *ijsselijk* goed nummer, met Curtis Fuller op trombone. Toen ik het de eerste keer hoorde, was het of de schellen me opeens allemaal tegelijk van de ogen vielen. Dat was het! Dat was mijn instrument! Ik en de trombone! Het noodlot had ons bij elkaar gebracht.’

Hij neuriet de eerste acht noten van ‘Five Spot After Dark’.

‘O, dat deuntje ken ik,’ zegt Mari.

Hij kijkt haar aan alsof hij niet weet wat hem overkomt. ‘Ken je het?’

Mari neuriet de volgende acht noten.

‘Hoe ken je dat?’ vraagt de jongeman.

‘Mag dat soms niet?’

Hij zet zijn kopje neer en schudt zachtjes zijn hoofd. ‘O, dat mag gerust... Maar ik kan het nauwelijks geloven,